

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 29.1.2007
KOM(2007) 28 wersja ostateczna

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

**Komunikat dotyczący realizacji wieloletniego programu wspólnotowego mającego na
celu zwiększenie dostępności, użyteczności i wykorzystania zasobów cyfrowych w
Europie (program eContentplus)**

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

**Komunikat dotyczący realizacji wieloletniego programu wspólnotowego mającego na
celu zwiększenie dostępności, użyteczności i wykorzystania zasobów cyfrowych w
Europie (program eContentplus)**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

1. WSTĘP

Niniejszy komunikat opracowano celem spełnienia wymogu określonego w art. 5 ust. 3 decyzji nr 456/2005/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 marca 2005 r. ustanawiającej wieloletni program wspólnotowy mający na celu zwiększenie dostępności, użyteczności i wykorzystania zasobów cyfrowych w Europie (program eContentplus), który to przepis stanowi, że „Komisja składa Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów sprawozdanie z realizacji kierunków działania określonych w art. 1 ust. 2 do połowy 2006 r. Komisja informuje przy tym o zgodności kwot przeznaczonych na lata 2007-2008 z perspektywą finansową.”

W art. 6 decyzji określono ramy finansowe programu:

- ramy finansowe na okres od dnia 1 stycznia 2005 r. do dnia 31 grudnia 2008 r. ustalono w wysokości 149 mln EUR;
- 55, 6 mln EUR przypada na okres do dnia 31 grudnia 2006 r. (ust. 1);
- kwotę na okres rozpoczynający się po 31 grudnia 2006 r. uważa się za potwierdzoną, jeżeli jest ona zgodna na tym etapie z perspektywą finansową obowiązującą od roku 2007 (ust. 2).

2. CELE PROGRAMU ECONTENTPLUS

Europejski sektor zasobów cyfrowych odgrywa istotną rolę w procesie powstawania gospodarki i społeczeństwa opartych na informacji i wiedzy. W obliczu dużego potencjału tkwiącego w istniejących już europejskich zasobach cyfrowych, program eContentplus ma służyć do zwiększenia ich dostępności, użyteczności i wykorzystania. Ułatwi on tworzenie i rozpowszechnianie informacji na poziomie wspólnotowym. Program przyczyni się do osiągnięcia celów politycznych, które zostały wyznaczone przez Komisję w ramach inicjatywy „i2010 – Europejskie społeczeństwo informacyjne na rzecz wzrostu i zatrudnienia”, w szczególności do powstania „szybkich łączy szerokopasmowych, bogatych i zróżnicowanych zasobów oraz usług cyfrowych”.

W tym celu w programie uwzględniono trzy konkretne obszary stanowiące przedmiot interesu publicznego, w przypadku których sektor publiczny dysponuje szczególnie obszernymi zbiorami danych. Obszary te to dane geoprzestrzenne, treści edukacyjne oraz treści o charakterze kulturowym i naukowo-akademickim.

Dane geoprzestrzenne umożliwiają szeroki rozwój zastosowań przydatnych w życiu codziennym, takich jak systemy nawigacyjne i zarządzania transportem publicznym oraz systemy planowania przestrzennego i gospodarki gruntami. Sytuacja w zakresie danych geoprzestrzennych w Europie charakteryzuje się rozdrobnieniem zbiorów i źródeł danych, brakami w dostępności oraz brakiem ujednoczenia i kompatybilności zbiorów danych na poziomie różnych skal geograficznych, jak również powielaniem wysiłków w zakresie gromadzenia danych. W tej sytuacji program ma na celu stworzenie lepszych warunków w zakresie dostępu do materiałów cyfrowych i ich wykorzystania, dzięki czemu możliwe będzie tworzenie ogólnoeuropejskich produktów i usług o wartości dodanej.

Cyfrowe treści edukacyjne są już w najróżniejszej postaci szeroko dostępne w Internecie oraz w bibliotekach i archiwach, jednakże szereg przeszkód utrudnia ich wydajne wykorzystywanie dla zaawansowanych celów edukacyjnych. Dla przykładu, rozwiązania techniczne są stosowane w sposób niespójny, a ramy organizacyjne i pedagogiczne często nie pozwalają należycie wspierać wielojęzycznego i wielokulturowego dostępu do zasobów cyfrowych oraz ich wykorzystywania w procesach kształcenia. Program eContentplus będzie finansował działania, które mają ułatwić szkołom, uczelniom wyższym, studentom, nauczycielom i innym podmiotom zaangażowanym w procesy kształcenia dostęp do treści edukacyjnych, które odpowiadają ich potrzebom, językowi i kulturze, jak również ich wykorzystywanie. Program będzie dążył do utworzenia struktur i warunków niezbędnych dla powstania ogólnoeuropejskich usług edukacyjnych, opartych na wielojęzycznym dostępie i otwartych na różne modele edukacji szkolnej i akademickiej.

W przypadku treści o charakterze kulturowym i naukowo-akademickim program eContentplus może wnieść znaczący wkład w sztafardową inicjatywę pakietu i2010 dotyczącą bibliotek cyfrowych, która obejmuje kwestie digitalizacji, archiwizacji i udostępnienia w Internecie europejskiego dorobku kulturowego i naukowego. Komisja zapowiedziała, że w roku 2010 za pośrednictwem centralnego europejskiego punktu dostępu możliwe będzie przeszukiwanie co najmniej 6 mln obiektów udostępnionych w formie cyfrowej. Program eContentplus będzie współfinansował projekty wpisujące się w inicjatywę na rzecz bibliotek cyfrowych, mające na celu zapewnienie zintegrowanego dostępu do treści o charakterze kulturowym i naukowym oraz ułatwienie korzystania z nich w Internecie. Projekty te posiadają istotną europejską wartość dodaną i mają znaczenie ogólnoeuropejskie, ponieważ dotyczą one takich kwestii jak interoperacyjność między zbiorami zasobów cyfrowych znajdującymi się w posiadaniu instytucji odpowiedzialnych za ochronę europejskiego dziedzictwa kulturowego czy wielojęzyczny dostęp do odpowiednich zbiorów.

Zgodnie z określonymi w decyzji w sprawie programu ramami finansowymi, program jest realizowany w dwóch fazach. W pierwszym, trwającym dwa lata okresie, w ramach współpracy międzynarodowej powstaną określone zagregowane i wzbogacone zbiory. W drugim dwuletnim okresie nastąpi rozbudowa i

usystematyzowanie tych wyjściowych zbiorów, co będzie wymagało znacznych nakładów finansowych.

3. STOPIEŃ REALIZACJI PROGRAMU

Program eContentplus jest realizowany przez Komisję Europejską. Państwa członkowskie mają swoich przedstawicieli w Komitecie Zarządzającym programu eContentplus. Wsparcie finansowe jest udzielane w formie dotacji i zamówień.

3.1. Zgłoszenia w odpowiedzi na zaproszenie do składania wniosków na rok 2005

Zaproszenie do składania wniosków zostało opublikowane w dniu 10 września 2005 r. W odpowiedzi na nie wpłynęło bardzo dużo, mianowicie 238 wniosków o dofinansowanie (por. załącznik), na łączną kwotę 370 mln EUR.

Osoby oceniające zaklasyfikowały 28 wniosków jako „doskonałe” lub „bardzo dobre”. W przypadku tych 28 wniosków łączna kwota wymaganego dofinansowania wyniosła 49 131 000 EUR. Ponieważ dostępne są środki jedynie w wysokości 27 900 000 EUR, możliwe było sfinansowanie jedynie 19 z tych projektów.

Wnioski zostały ocenione według następujących kryteriów: „wkład w osiągnięcie celów działania dla konkretnego obszaru docelowego”, „Koncepcja i metody działania”, „Jakość stosowanych zasobów” oraz „Aspekty wielojęzyczne i wielokulturowe”.

W obszarze **danych geoprzestrzennych** do finansowania wybrano 3 projekty. Jednym z tych projektów jest *EuroGeoNames* (EGN). Jego celem jest opracowanie interoperacyjnej usługi służącej do połączenia urzędowych informacji o nazwach geograficznych w ramach zintegrowanej, wielojęzycznej, europejskiej aplikacji. Wniosek ten w pełni odpowiada celom programu prac, ponieważ na szczeblu międzynarodowym gromadzi informacje geograficzne z krajowych baz danych. Silne konsorcjum dysponujące uznaną wiedzą fachową i doświadczeniem udowodniło, że jest w stanie zapewnić wysokiej jakości metody działania w wielojęzycznym i wielokulturowym otoczeniu.

Otrzymane w odpowiedzi na zaproszenie wnioski uwidaczniają duże zapotrzebowanie w obszarze **treści edukacyjnych**, w którym finansowane będą 3 projekty. Realizacja tych projektów powinna wnieść wkład w powstanie ogólnoeuropejskich usług edukacyjnych umożliwiających wielojęzyczne i wielokulturowe wykorzystywanie coraz łatwiej dostępnych zasobów cyfrowych do celów kształcenia. W ramach projektu CITER (*Creation of a European History Textbook Repository*) ma na przykład powstać cyfrowa europejska baza danych o podręcznikach do historii, obejmująca głównie podręczniki dla szkół średnich. Projekt ten ma wyraźny wymiar europejski i mógłby mieć duży wpływ na to, w jaki sposób jest rozumiana i nauczana historia. Może on posłużyć do przewyciężenia koncepcji opierających się na perspektywach narodowych i przyczynić się do wspierania europejskiego wymiaru wspólnych doświadczeń edukacyjnych. Plan prac jest dobrze uporządkowany i pokazuje jasną koncepcję zadań, które muszą zostać zrealizowane. Partnerska współpraca opiera się na wyjątkowych umiejętnościach i

zasobach. Najważniejszymi elementami tego wniosku są aspekty wielojęzyczności i wielokulturowości.

Najwięcej wniosków wpłynęło w obszarze **treści o charakterze kulturowym i naukowo-akademickim**, z których do finansowania wybrano osiem. Jeden z nich, projekt „Europejskiej Biblioteki Cyfrowej” (*European Digital Library*, EDL) stanowi podstawę dla rozwijania sztandarowej dla pakietu i2010 inicjatywy na rzecz bibliotek cyfrowych, ponieważ poszerza on infrastrukturę dla współpracy między europejskimi bibliotekami narodowymi poprzez włączenie nowych partnerów i dodanie kolejnych zbiorów bibliotecznych do istniejącego portalu internetowego (*The European Library*). Projekt ten będzie miał znaczny ogólnoeuropejski wpływ, ponieważ pozwoli on zwiększyć ponadgraniczne wykorzystanie zbiorów bibliotek narodowych. Wyjątkowej klasy konsorcjum realizujące projekt dysponuje niezbędną wiedzą fachową.

Kolejnym przykładem jest projekt DISMARC (*DIScovering Music ARChives*), którego celem jest umożliwienie użytkownikom odnajdywania zapisów dźwiękowych posiadanych przez główne europejskie stacje radiowe, archiwa i inne instytucje, które przechowują znaczne ilości europejskiego dziedzictwa muzycznego i dźwiękowego. Informacje na temat tych nagrań są w chwili obecnej praktycznie niedostępne publicznie. Konsorcjum dysponuje właściwie zrównoważonym zestawem kompetencji, a jego procesy zarządzania i metody działania są jasno sprecyzowane. Projekt ten ma bardzo wyraźny wymiar wielokulturowy.

Ponadto do finansowania wybrano 5 **sieci tematycznych**. Odgrywają one istotną rolę w uświadamianiu korzyści wynikających z wykorzystywania istniejących standardów poprzez wspieranie sprawdzonych rozwiązań oraz skupiają czołowych ekspertów w każdej z dziedzin (treści o charakterze edukacyjnym i kulturowym oraz informacje sektora publicznego).

Program eContentplus spotkał się w całej Europie z dobrym przyjęciem przez uczestniczące w nim podmioty: organy administracji publicznej, instytucje kultury takie jak muzea, instytuty, biblioteki i akademie, uczelnie wyższe i szkoły, przedsiębiorstwa prywatne, wydawcy, dostawcy technologii teleinformatycznych, stowarzyszenia i związki.

To zainteresowanie i zaangażowanie powinno jeszcze wzrosnąć w trakcie dalszej realizacji programu dzięki kontaktom między Komisją i jego uczestnikami, dzięki działaniom realizowanym w ramach finansowanych projektów oraz dzięki utworzeniu sieci tematycznych, które pozwolą zbliżyć uczestników różnych części programu.

3.2. Wykorzystanie doświadczeń zebranych w ramach zaproszenia do składania wniosków na rok 2005

Zaproszenie do składania wniosków na rok 2006 opiera się na doświadczeniach uzyskanych w roku 2005. Biorąc pod uwagę dostępne środki, celowe byłoby otrzymanie dużo niższej liczby wniosków o jak najwyższej jakości.

Z tego powodu wymogi stawiane przed wnioskami zostały odpowiednio sformułowane. Sprecyzowano również co musi zawierać „wniosek o wysokiej

jakości”: włączenie dostawców treści do konsorcjum, osiągnięcie krytycznej masy zasobów, określenie potrzeb użytkowników oraz szerokie wykorzystanie wyników projektu.

Określono również zakres możliwych działań, uwzględniając priorytety wynikające z pierwszego etapu oceny. W przypadku treści edukacyjnych chodzi głównie o treści wykorzystywane w nauczaniu bezpośrednim i prowadzonym na odległość w formalnym systemie kształcenia; w przypadku treści o charakterze kulturowym i naukowo-akademickim chodzi przede wszystkim o rozwój interoperacyjnych bibliotek cyfrowych, łączenie różnych rodzajów zasobów posiadanych przez biblioteki, muzea i archiwa.

4. PERSPEKTYWA FINANSOWA

W wyniku porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie nowej perspektywy finansowej, podpisanego w dniu 17 maja 2006 r., Komisja przedstawiła „zmieniony pakiet” (dla programów UE na lata 2007-2013), zawierający ewentualne zmiany istniejących i proponowanych aktów prawnych, tak by porozumienie to mogło stać się skuteczne. Określona w tym pakiecie kwota dla programu eContentplus na lata 2005-2008 wynosi 149 mln EUR, czyli odpowiada kwocie określonej w decyzji ustanawiającej program.

5. WNIOSKI

Reakcja na zaproszenie do składania wniosków z roku 2005 uwidoczniła – zarówno jeśli chodzi o ilość jak i o jakość – istnienie znacznego niezaspokojonego zapotrzebowania ze strony podmiotów działających w sektorze zasobów cyfrowych.

Przewidziana w decyzji ustanawiającej program kwota na lata 2007-2008 jest konieczna dla dalszego prowadzenia działań rozpoczętych w roku 2005 i zapewnienia oczekiwanego efektu programu (zwłaszcza w dziedzinie bibliotek cyfrowych).

Przewidziana w decyzji ustanawiającej program kwota 93,4 mln EUR na okres od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2008 r. jest więc dla tego okresu zgodna z obowiązującą od 2007 r. perspektywą finansową.

Załącznik: Przegląd ocenionych wniosków

Obszar docelowy / Działanie	Ocenione wnioski ¹
Dane geoprzestrzenne	
3.1.1 Wspieranie niezbędnej infrastruktury – projekty celowe	29
3.2.2 Wspieranie wzbogacania treści geograficznych – sieć tematyczna	4
Treści edukacyjne	
4.2.1 Wspieranie wzbogacania treści edukacyjnych – projekty wzbogacania treści	56
4.2.2 Wspieranie wzbogacania treści edukacyjnych - sieci tematyczne	8
Treści o charakterze kulturowym oraz naukowo-akademickim	
5.1.1 Wspieranie niezbędnej infrastruktury – Projekty celowe	58
5.2.1 Wspieranie wzbogacania treści o charakterze kulturowym oraz naukowo-akademickim – projekty wzbogacania treści	61
5.2.2 Wspieranie wzbogacania treści o charakterze kulturowym oraz naukowo-akademickim – sieci tematyczne	16
Wzmocnienie współpracy pomiędzy podmiotami zainteresowanymi zasobami cyfrowymi	
6.1.1 Informacje sektora publicznego – sieć tematyczna	3
RAZEM	235

¹ 3 wnioski nie spełniały kryteriów pozwalających na dopuszczenie ich do właściwego procesu oceny i w związku z tym nie zostały uwzględnione.